

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/84/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718201304
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5718201304.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: E. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX/XX, XXX XX H., o zaplatenie 3.677,14 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 18Csp/22/2018-174 zo dňa 07.11.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým súd povolil žalovanému splácať celú dlžnú sumu v mesačných splátkach vo výške 150,- eur splatných vždy do konca príslušného kalendárneho mesiaca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, pod následkom straty výhody splátok a vo výroku III. o nároku na náhradu trov konania **p o t v r d z u j e .**

Vo zvyšku sa rozsudku súdu prvej inštancie **n e d o t ý k a .**

Žalovaný **m á** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 3.677,14 eur, úrok vo výške 178,90 eur, úrok z omeškania vo výške 1,99 eur, úrok vo výške 13,9 % ročne zo sumy 3.677,14 eur od 20.3.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 3.677,14 eur od 20.03.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 178,90 eur od 20.03.2018 do zaplatenia (výrok I.). Žalovanému povolil splácať celú dlžnú sumu v mesačných splátkach vo výške 150,- eur splatných vždy do konca príslušného kalendárneho mesiaca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa so splatnosťou čo i len jednej splátky, stáva sa splatným celý dlh naraz (výrok II.). Žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške trov konania rozhodne Okresný súd Martin samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku (výrok III.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že z vykonaného dokazovania listinami a výsluchom žalovaného na pojednávaní mal preukázanú dôvodnosť žalobou uplatneného nároku. Medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o poskytnutí úveru, ktorú žalovaný podpísal ako fyzická osoba spotrebiteľ. Výsluchom žalovaného bolo preukázané, že žalovaný čerpal sumu v zmysle úverovej zmluvy a to vo výške 4.500,- eur, pričom nepoprel, že sa dostal do omeškania so splácaním splátok splatných v dňoch 13.12.2017 a v dňoch 15.01., 13.02. a 13.03.2018. Uzavretú zmluvu medzi stranami sporu súd prvej inštancie posudzoval ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom táto zmluva spĺňala zákonom predpísanú písomnú formu v zmysle ust. § 9 ods. 1 prvá veta zákona č. 129/2010 Z. z. a obsahovala náležitosti v zmysle ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., preto nebola dôvodná aplikácia ust. § 11 ods. 1

Zákona o spotrebiteľských úveroch, t.j. považovať úver podľa predmetnej zmluvy za bezúročný a bez poplatkov. Zhodnými vyjadreniami strán bolo preukázané, že na základe predmetnej zmluvy žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 4.500,- eur so zmluvne dohodnutým úrokom 13,9 % ročne. Pretože žalovaný nesplácal poskytnutý úver riadne a včas, žalobca dôvodne vyzval žalovaného na zosplatenie dlhu v súlade s dojednaním čl. 8.12 obchodných podmienok a ust. § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalovaná suma predstavuje nezaplatenú istinu, dohodnutý úrok pri dohodnutej sadzbe podľa zmluvy 13,9 % ročne, úrok z omeškania, ktorý je v súlade s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, vo výške, ako táto vyplýva zo špecifikácie. Súd prvej inštancie povolil žalovanému splácať celú dlžnú sumu v splátkach po 150,- eur na jeho žiadosť, napriek skutočnosti, že žalobca s týmto návrhom žalovaného nesúhlasil. Žalovaný uviedol, že mu je úprimne ľúto, keď sa dostal svojím podnikaním do krízovej finančnej situácie a nebol schopný splácať svoje pohľadávky (prerušil živnosť). Následne po tom, čo sa zamestnal a získal vyšší plat, uhradil primárne hypoúver vo výške 2 x á 1.000,- eur a 2 x á 400,- eur, spolu sumu 2.800,- eur, dňa 07.01.2018 bol uznaný ako starobný dôchodca a bol mu vymeraný dôchodok vo výške 262,40 eur. Ďalší príjem ako zamestnanec dokladoval za mesiac august 2018, vyplatené na účet 712,77 eur, za mesiac september 2018 suma 372,36 eur, za mesiac máj 2018 suma 848,83 eur, jún 2018 suma 858,24 eur, júl 2018 suma 701,19 eur. Pre Sociálnu poisťovňu je vymáhaná od žalovaného pohľadávka zrážkami z príjmu, pri výdavkoch podľa informatívneho dokladu SIPO, za káblovú televíziu 9,13 eur, za TV 4,64 eur, plyn záloha 75,80 eur a električka záloha 39,50 eur mesačne, internet 19,99 eur, nájom za tlačové zariadenia mesačne vo výške 9,96 eur, poisťné vo výške 24,21 eur, splátka na pôžičku pre Tatra banka vo výške 65,22 eur, splátka pôžičky vo výške 150,32 eur a splátka na pôžičku 23,50 eur pre Home Credit Slovakia. Okrem starobného dôchodku a príjmu zo zamestnania bolo preukázané rozhodnutím Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia, že žalovaný dostáva výsluhový dôchodok od 01.07.2018 vo výške 489,90 eur mesačne. Pri vyššie opísaných príjmoch a výdavkoch, ktoré žalovaný dokladoval, súd prvej inštancie považoval za dôvodné povoliť žalovanému splácať celú dlžnú sumu pri aplikácii ust. § 232 ods. 3 druhá veta CSP. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Voči výroku II. citovaného rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a navrhoval, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi celú dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd priznaním možnosti plnenia dlhu v splátkach po 150,- eur, postupoval v rozpore so zákonom. Rozhodnutie súdu musí byť spravodlivé a nemôže výrazne zvyhodňovať jednu zo strán na úkor druhej. Namiesto určitej sankcie za to, že si žalovaný neplnil svoje zmluvné povinnosti, bol teda žalovaný touto formou za porušenie zmluvy „odmenený“. Pri určení mesačnej splátky vo výške 150,- eur bude žalovaný splácať iba istinu viac než 2 roky. Takéto rozhodnutie súdu by bolo motiváciou pre klientov banky, aby porušovali svoje zmluvné povinnosti, pretože ich porušením v konečnom dôsledku získajú možnosť splácať dlh v splátkach. Nie je možné prihliadnuť len na finančnú situáciu žalovaného, pretože žalobca má nepochybne právo, aby mu jeho pohľadávka bola zaplatená v primeranej lehote a je potrebné rešpektovať zásadu spravodlivosti uvedenú v čl. 2 ods. 1 CSP. Právo žalobcu nemôže byť porušené len preto, že žalovaný berie na seba záväzky v takej výške, že zjavne nie je schopný plniť ich. Výška priznanej splátky je neadekvátna výške žalovanej pohľadávky, pretože lehota na splatenie pohľadávky sa predĺžila do takej miery, že sa tým poprel samotný účel súdneho konania a takéto rozhodnutie nevedie k odstráneniu právnej neistoty. Výhoda povinného musí byť podložená zistením všetkých potrebných skutočností, ktoré by presvedčivo zdôvodnili záver súdu, že vzhľadom na povahu prejednávanej veci je vhodné určiť, že peňažné plnenie možno uskutočniť v splátkach (R 87/1966). Hľadiskami pre úvahu súdu, či sa má žalovanému, ktorému platobnú povinnosť určil, priznať výhoda splátok, bude najmä - osobné a majetkové pomery strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného v konaní, prejavenu snahu o plnenie záväzku žalovaným, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania, dobu, po ktorú by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlžnej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvyhodnenie dlžníka na úkor veriteľa. V opačnom prípade by došlo k narušeniu vyváženosti záujmov oboch strán sporu v smere faktického popretia právoplatne priznaných práv či možnému vzniku inej ujmy na oprávnených záujmoch žalobcu (rozsudok NS SR 7Cdo/116/2012 z 18.03.2013). Žalobca má za to, že v danom prípade nie sú naplnené odôvodnené dôvody pre priznanie plnenia v splátkach, zohľadňujúc výšku dlhu, ako aj ľahostajný prístup žalovaného k plneniu si svojich zmluvných povinností. Žalovaný dlhodobo ľahostajne

pristupoval k plneniu si zmluvných povinností. Na podporu svojej argumentácie žalobca poukázal na aktuálnu judikatúru súdov Slovenskej republiky.

4. Výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade trov konania napadol odvolaním žalovaný. Poukázal na neúmerné náklady na súdne konania, ktorých sa nezúčastnila ani jedna žalovaná strana.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že v konaní si uplatnil nárok na náhradu trov konania pozostávajúci iba zo súdnych poplatkov, iné trovy konania si neuplatnil. Žalobca mal vo veci plný úspech, a preto má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Mal za to, že pri výpočte náhrady trov konania postupoval správne.

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

7. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379, § 380 CSP) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP vo výroku II., ktorým súd povolil žalovanému splácať celú dlžnú sumu v mesačných splátkach vo výške 150,- eur splatných vždy do konca príslušného kalendárneho mesiaca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, pod následkom straty výhody splátok a vo výroku III. o nároku na náhradu trov konania. Vo zvyšku sa rozsudku súdu prvej inštancie nedotkol.

8. Odvolací súd v napadnutej časti považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny, vychádzajúci zo správne zisteného skutkového stavu veci a založený na vecne správnych právnych záveroch.

9. Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

10. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

11. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

12. Ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, pokiaľ nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni, pričom plynie od právoplatnosti rozsudku. Lehota na plnenie (tzv. paričná lehota) môže byť tiež rozhodnutím súdu predĺžená, ak to odôvodňujú konkrétne okolnosti prípadu, spravidla v prípadoch, keď je splnenie uloženej povinnosti v lehote troch dní objektívne nemožné. Súd môže (napr. s poukazom na zlú finančnú situáciu strany sporu) tiež uložiť povinnosť plniť opakujúce sa v budúcnosti splatné dávky a splátky. Súd musí určiť výšku každej dávky alebo splátky a určiť konkrétny deň každého mesiaca, ktorým je tá konkrétna dávka alebo splátka splatná - vykonateľná. Môže tiež určiť, že omeškaním s plnením čo i len jednej dávky alebo splátky sa stáva splatným celé plnenie.

13. Zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie aj podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že okolnosti prejednávanej veci odôvodňujú povolenie splácania uloženého peňažného plnenia žalovanému v mesačných splátkach. Súd prvej inštancie pri povolení splátok vychádzal zo zistenia a dôsledného posúdenia majetkových pomerov strán sporu, z posúdenia platobnej schopnosti žalovaného, zohľadnil aj výšku priznaného peňažného plnenia, snahu žalovaného o splnenie dlhu a ekonomický dopad povolenia splátok na úspešnú stranu sporu. Žalovaný svoje tvrdenie o nepriaznivej ekonomickej situácii podložil dôkazmi preukazujúcimi, že sa nachádza v nepriaznivej finančnej situácii, ktorá mu neumožňuje splniť celý dlh jednorazovo.

14. S poukazom na tvrdené pomery žalovaného a výšku dlhu je povolenie splátok dôvodné a zároveň vo vzťahu k výške splátky aj primerané, žalobca vo svojich majetkových pomeroch nebude dotknutý,

jeho pohľadávka bude postupne čiastočne uspokojovaná. V prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky žalovaný stráca výhodu splátok a vznikne mu povinnosť uhradiť dlh jednorazovo.

15. Súd dodáva, že na jednej strane chápe argumenty žalobcu, ktorý sleduje legitímny cieľ - dosiahnuť efektívnu návratnosť úveru, ktorý poskytol žalovanému. Od súdneho konania legitímne očakáva, že mu zabezpečí vymożenie jeho legitímnej pohľadávky v primeranej lehote.

16. Na druhej strane sú tu nepriaznivé ekonomické dôvody na strane žalovaného, ktorý v konaní požíva ochranu slabšej strany (spotrebiteľský spor).

17. Úlohou súdu je nájsť rovnováhu medzi ochranou práv veriteľa a zároveň situáciou dlžníka tak, aby bola zabezpečená návratnosť veriteľovej (žalobcovej) preukázanej pohľadávky a na druhej strane, aby na strane dlžníka (žalovaného) bola vytvorená reálna možnosť dlh zaplatiť bez vystavenia žalovaného sociálnej núdzy. V zmysle čl. 2 ods. 1 CSP, ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

18. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že okolnostiam prejednávanej veci zodpovedá povolenie žalovanému plniť dlžnú sumu v splátkach po 150,-eur mesačne, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil.

19. Vecnú správnosť vykazuje aj výrok o trovách konania, žalobca mal vo veci plný úspech, a preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov rozhodne súd prvej inštancie až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, v ktorom zohľadní aj účelnosť trov vynaložených žalobcom.

20. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

21. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22. Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ust. § 396 ods. 1 s poukazom na § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný v plnom rozsahu. Z tohto dôvodu odvolací súd vyslovil, že žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

23. O výške náhrady trov konania rozhodne okresný súd v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

24. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)